

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

MIEKE SLONS EN GEKKE GUST

Een wagenspel

1890
door

Herman Cogghe

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen

2015

Nr.3286

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen

Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste VIJFTIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel
www.sabam.be

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt u van de uitgever een aanvraagformulier dat, degelijk ingevuld, minstens vier weken voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. moet worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer u niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland contacteert u:

Stichting Bredero Auteursrechtenbureau
Valeriaanstraat 13
1562 RP Krommenie
www.stichtingbredero.nl

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *MIEKE SLONS EN GEKKE GUST* op te voeren moet de naam van auteur *HERMAN COGGHE* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2015/0220/034
ISBN- 978- 90-385-13591

© 2015 Toneelfonds J. Janssens/Herman Cogghe
www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Toneelfonds J. Janssens – Te Boelaerlei 107 – 2140 Bght Antwerpen
Tel 03 366 44 00 . Fax 03 366 45 01 . info@toneelfonds.be

PERSONAGES

(7 dames – 8 heren – 1 kind – evt. figuratie)

MIE SLONS, bijgenaamd de bosheks :

GUST, haar gebochelde zoon :

FILOMENE PERSOONS, boerin van 't Groensel Hof :

ROSALIE, vrouw uit het dorp :

ZEFA, eigenlijk Jozefa ; is de meid van de pastoor :

SWAKE, de coiffeur (knippen en scheren) - caféhouder en grappenmaker :

JOMME, de hakkelaar – een doodbrave boerenknecht :

CHAMPETTER, corpulente goedzak die meer drinkt en praat dan hij werkt :

BARON EMILE GUSTIN, burgemeester van het dorp :

MIJNHEER PASTOOR, dorpspastoor :

VALERIEKE, dochter van Vik en Tanne :

BOER VIK, keuterboer :

TANNE, vrouw van boer Vik :

STANISLAS en

NINOSKA, rondtrekkende kunstenaars : (kunnen ook als figuratie fungeren)

LOUISE, het melkmeisje :

DECOR

Tafereel 1: dorpsplein of straat

Tafereel 2: dorpsplein

Tafereel 3: dorpsplein

Tafereel 4: bos met armzalige hut (constructie in hout met deur) met een verplaatsbare bank ervoor – boomtakken achteraan simuleren het bos

Tafereel 5: palen met kasteelvlag met ertussen kleine vlaggetjes – kar om op of rond te spelen

KORTE INHOUD

Mieke woont met Gust haar zoon, enkele geiten en een varken in een verrotte lemen stulp aan de rand van het bos. In het dorp heeft ze geen goede reputatie. De meesten vertrouwen haar niet en noemen ze de bosheks. Anderen beweren dat ze goed doet en een brede kennis heeft van kruiden en bosplanten. Op een avond is er een echt noodweer boven het dorp en is de burgemeester Baron Emile Gustin verdwenen. Natuurlijk gaan de meest bizarre roddels over de tong. Liefst gespeeld in het plaatselijk dialect.

EERSTE TAFEREEL

(Filomene, Rosalie en Swa de coiffeur staan te praten)

FILOMENE : Voor mij is het een lelijk, oud, versleten wijf. Ik moet haar niet.

ROSALIE : Ik ook niet. Als ik haar zie komen haal ik vlug de kinderen binnen. Zeker weten.

SWAKE : Ik heb horen zeggen van Fee Pierekens... Maar ja, aan den toog zeggen ze zo veel hé, dat ze reuzenpaddenstoelen kweekt. Om op te eten.

FILOMENE + ROSALIE : Om op te eten? Bah!

SWAKE : Colette van den hooiberg is nochtans bij haar een pulle toverdrank gaan halen toen haar dochter Babelleke heel ziek was en ze is er van genezen.

FILOMENE : God sta ons bij, wat heeft ze allemaal in die drank gedaan? Konijnenkeutels, pisploemen en duivelsklauw zeker. Mij niet gezien.

ROSALIE : Tanne zegt dat ge een greep zout aan de deur moet leggen, dat houdt het kwaad buiten.

SWAKE : Volgens Colette heeft ze een groot boek met allemaal rare tekens en tekeningen in.

FILOMENE : Kan die dan lezen en schrijven?

SWAKE : Dat weet ik niet. Ge zult het haar zelf eens moeten vragen.

ROSALIE : Here Jezus. *(maakt een kruisteken)*

FILOMENE : In 't dorp zeggen ze dat ze met de duivel omgaat en dat de pastoor er zelfs benauwd van is.

SWAKE : De pastoor is van alle vrouwen benauwd.

FILOMENE : Dat weet ik nog zo niet.

SWAKE : Allee Filomene, gij weet precies meer. Daar zie, die kan het weten, de Heilige Zefa in hoogsteigen persoon.

(de meid van de pastoor komt op)

ZEFA : Dag allemaal, zou 't droog blijven vandaag?

ROSALIE : We hebben al genoeg regen gehad, de laatste dagen. Het broek ligt er maar zompig bij.

SWAKE : Op stap, Zefa?

ZEFA : Ja ik moet naar boer Verspekt voor een soepkieken.

SWAKE : Een soepkieken nog wel. Is het feest op de pastorij?

ZEFA : Bijlange niet, meneer pastoor had gewoon goesting voor kiek met ballekes in witte saus.

FILOMENE : Val nu om, zo midden in de week? Dat maak ik alleen met de kermis klaar.

ZEFA : Ja zie, ik doe maar wat meneer pastoor me vraagt.

ROSALIE : Natuurlijk Zefa, alleen zo kunt ge in de hemel komen. (*ziet Mie Slons afkomen met Gust*) Och, zie nu eens wie daar afkomt.

SWAKE : Als ge van den duvel spreekt ziet ge zijn staart.

FILOMENE : Denkt ge echt dat ze iets met de duivel te maken heeft?

SWAKE : De duivel is niet zo zwart als men hem afschildert.

ZEFA : Mij niet gezien. Ik moet Pietje Pek met zijn rode horens en zijn vieze staart niet. Die heeft alleen maar kwaad in zich, zegt meneer pastoor.

SWAKE : Ja, die kan het weten. Die heeft ook een staart maar aan de verkeerde kant.

ROSALIE : Maar Swa, wat zegt gij nu?

SWAKE : Filomene, moest gij nu niks vragen over de pastoor aan Zefa? Jullie wilden toch weten of hij van alle vrouwen schrik heeft?

ROSALIE : (*slaat weer een kruisteken*) Swa jongen, wat zegde gij nu?

(*Mie en Gust komen op*)

MIE : Dag allemaal.

ANDEREN : Dag Mie, dag Gust.

MIE : Schoon weer hé, maar 't zal niet blijven duren.

ZEFA : Hoe weet die dat?

MIE : Mijn eksterogen steken Zefa. Maar ge moet geen schrik hebben, dat loopt niet verder. Een drupneus is veel slechter.

GUST : Of een slangentong die altijd maar ratelt.

SWAKE : Geen nieuws, Mie, uit het bos?

MIE : Nee Swa, het varken heeft zes jongen en slaapt binnen want buiten is het te nat en te koud.

ZEFA : Toch niet in uw bed?

GUST : Dat is zeker Zefa, in de zetel van meneer pastoor.

ZEFA : Zetel van mijnheer pastoor? Zijn jullie met mij aan 't lachen?

SWAKE : Dat zouden die brave mensen zeker niet durven, Zefa.

ZEFA : Zeg! Ik heb betere dingen te doen dan hier te staan kletsen. Ajuus! (*wil af waar ze op gekomen is*)

SWAKE : Zeg Zefa, ik heb er geen zaken mee, maar Boer Verspekt die woont aan de andere kant.

ZEFA : Och ja, wat doe ik nu? (*af aan de andere kant*)

SWAKE : (*lacht*) Dat kieken gaat haar kop nog eens verliezen.

GUST : Zefa is zeker niet goed gezind. Vodden met de pastoor?

MIE : Nee Gust, ze heeft den duivel gezien en daar wordt ze nerveus van. Bosheksen zijn trawanten van de duivel. Maar ik heb die zwarte lorejas nog nergens gezien.

FILOMENE : Maar Mie toch, wie gelooft er nu nog in heksen?

MIE : Doe niet onnozel, er wordt in het dorp al meer dan genoeg geroddeld of denkt ge dat ik het niet weet?

GUST : Van dingen die niemand gelooft, gelooft iedereen minstens de helft.

ROSALIE : Roddelen en kwaadspreken daar doen we niet aan mee, hé Filomene?

SWAKE : Ge hebt zo'n groot pak bij Gust, wat mag daar inzitten?

MIE : Kom Gust, we moeten verder. De geit moet gemolken worden.

GUST : Ja moeke. (*tot de anderen*) Tot nog eens.

MIE : Tot nog eens.

(*Mie en Gust gaan af*)

ROSALIE : Ik wil toch wel eens weten wat er in dat lang pak zit.

FILOMENE : Ge hebt toch gehoord dat we er geen affaires mee hebben.

ROSALIE : Er moet iets geheimzinnigs in gezeten hebben dat het daglicht niet mocht zien. Materiaal om te toveren of te spoken misschien.

FILOMENE : Een nieuwe vliegbezem?

SWAKE : Dames, overdrijven jullie niet? Jullie tateren maar als eksters. (*ziet Jomme aankomen*) Oei, zie nu, de Jomme van Stien Meuttekes en hij ziet er niet goed

gezind uit.

(Jomme kom op)

Dag Jomme. Ge hebt zo'n haast. Is 't paard van boer Vik op ol geslagen?

JOMME : *(stotterend)* Veel erger! Valerieke is verdwenen.

ROSALIE : Ocharme, dat schaap. Wat is er gebeurd?

FILOMENE : Wie laat er zijn kind nu vrij rondlopen op het erf?

JOMME : Ze zat bij het melkmeisje te spelen in de koestal maar die moest even bij Celie komen en wij waren de mesthoop aan 't leeghalen.

ROSALIE : De mesthoop, bah!

FILOMENE : Dat kind zal toch niet in... *(slaat een kruisteken)*

JOMME : *(stotterend)* De mest is al op 't land gestrooid. We hebben haar niet gezien.

ROSALIE : Het kind moet toch ergens zijn?

SWAKE : Ik ga verder en vraag aan iedereen die ik tegenkom of ze Valerie gezien hebben.

ROSALIE : Ik zal de veldwachter op de hoogte brengen.

FILOMENE : En ik ga langs meneer de baron. Als burgemeester zal hij wel weten wat hij moet doen.

JOMME : *(stotterend)* Ik zal ook maar verder zoeken. Valerie is een braaf kind, er mag haar niets overkomen.

SWAKE : Heel juist, Jomme. We zullen iedereen verwittigen. Heel het dorp moet mee zoeken. *(iedereen af)*

TWEEDE TAFEREEL

(Meneer de burgemeester en de veldwachter komen pratend op)

BARON : En veldwachter, is er al een spoor van Valerieke?

CHAMPETTER : Nee meneer de burgemeester. Het ziet er niet goed uit.

BARON : Hebt ge wel overal goed gezocht? Ik moet zo naar de ouders toe.

CHAMPETTER : We zoeken met meerdere mensen stelselmatig alle plaatsen af en haar gegevens zijn gemeld aan de veldwachter van de omliggende gemeenten.

BARON : Waar loopt zo'n kind in godsnaam naartoe? Het is nog nergens anders geweest dan op de boerderij.

CHAMPETTER : Misschien heeft iemand haar meegenomen?

BARON : Zoek dan uit wie het gedaan heeft! Wat staat ge hier nog te lanterfanten?

CHAMPETTER : Ja burgemeester, zeker burgemeester, maar we hebben echt nog geen spoor van haar gevonden. Niet één.

BARON : Zoeken, zeg ik! Draai elk huis, bos of plas ondersteboven en ondervraag iedereen die ge tegenkomt. Vooruit opschieten!

CHAMPETTER : Ja mijnheer de burgemeester. Ik vlieg al. (*loopt af*)

BARON : Die zal nog niet te rap vliegen. Daarvoor is hij te dik. Hij geraakt niet van grond.

(*Zefa op*)

ZEFA : Meneer de burgemeester... Meneer de burgemeester! Ik moet u dringend wat zeggen!

BARON : Toe maar Jozefa, wat is er zo belangrijk?

ZEFA : Awel hé, daarstraks stond ik te klappen met Rosalie, Swake de coiffeur en Filomene. Op dat eigenste ogenblik kwam daar Mie Slons met rare Gust voorbij. Ge weet wel, die twee die aan de rand van het bos wonen.

BARON : Ach die... Wat is er mee?

ZEFA : Awel hé, den bult... Ik bedoel rare Gust droeg een groot lang pak.

BARON : En wat zat er in dat pak, Jozefa?

ZEFA : O, maar dat weet ik niet.

BARON : Wat wilt ge dan eigenlijk zeggen?

ZEFA : Wel ik peinsde... misschien zou het kunnen... Pas op ik ben niet zeker hé meneer de baron... Maar mogelijk...

BARON : Ga ik het nu bijna weten?

ZEFA : Zeker, meneer de baron. Misschien zat Valerieke in dat pak?

BARON : Valerieke...? In dat pak? Bewoog dat pak?

ZEFA : Dat heb ik niet gezien, meneer de baron. Maar zo een lang plat pak.

BARON : Daar kan van alles in zitten, hé Jozefa?

ZEFA : Ja maar, ik vind dat heel rare mensen. Misschien willen ze de ouders van

Valerieke wel chanteren.

BARON : Ze hebben wel niet veel maar waarom zouden ze dat doen?

ZEFA : Voor geld natuurlijk.

BARON : Weet mijnheer pastoor daarvan?

ZEFA : Euh, nee meneer de baron. Ik heb nog geen kans gehad om het hem te vertellen.

BARON : Goed. Ik moet nu eerst weg maar straks rij ik er met mijn paard naartoe. Dat beest moet ook eens zijn benen kunnen strekken. Daarbij, ik moet nog iets arrangeren in verband met de pacht. Slaap op uw twee oren Jozefa kind, als ze iets mispeuterd hebben pak ik ze bij hun frak en vliegen ze direct het prison in op water en brood. En daar zullen ze niet rap uit zijn.

ZEFA : Mijnheer de baron, gij zijt een goeie mens.

BARON : Ik weet het Jozefa. Doe de groeten aan mijnheer pastoor.

(Baron gaat af en Jomme komt nerveus op)

JOMME : *(stotterend)* Moet naar de garde.

ZEFA : Maar allee Jomme, gij hebt toch niks mispeuterd zeker?

JOMME : Ons Valerieke!

ZEFA : Wat is er met Valerieke?

JOMME : *(stotterend)* Ze hebben... Ze hebben... Bult heeft...

ZEFA : Rustig jongen, vertel het eens rustig aan Zefa. Ge moet u niet zenuwachtig maken. Ik heb tijd.

JOMME : Pop van Valerieke...

ZEFA : Wat is er met de pop van Valerieke, Jomme?

JOMME : *(stotterend)* Miel en Charel hebben Gust van Mie Slons gezien toen ze hout gingen kappen in het bos en hij had een pop vast.

ZEFA : Bij onze Lieve Heer, zeg dat het niet waar is.

JOMME : Toch, toch ... Ze zeggen dat het de pop van Valerieke is.

ZEFA : Ik heb het altijd geweten dat er met die twee iets niet juist was. Dat moet ik aan mijnheer pastoor gaan vertellen.

(donderslag in de verte)